

Spis treści

Słowo od polskiego Wydawcy (7)

Pierwsza część

PIELGRZYMKA

POWSZECHNY GEST SYMBOLICZNY

Wędrowka (11); Pragnienie, które wprawia człowieka w ruch (11); Fundamentalne oderwanie (11); Ośrodek, niebo (13); Ośrodek, wiele ośrodków: duplikaty (13); Wędrowka, metafora stanu ludzkiego (14); Pielgrzymka, poszukiwanie Ośrodka (14); Pielgrzymka, powszechny gest symboliczny (14); Cel: sanktuarium (15); Przestrzeń i czas (16); Obrzędowość (17); Kształt sanktuarium (17); Ośrodek (18); Doświadczenie Ośrodka (18); Insignia (19); Szlak (20); Oczyszczenie (20); Forma spowiedzi (21); Szlak dzisiaj (21); Labirynt (22); Czas (22); Przebaczenie, miłosierdzie, świętowanie: płon stokrotnie na tym padole (22); Podziękowanie (23); Powrót jako doświadczenie (23); Płaszcz miłosierdzia (23); Specjalizacja sanktuariów (24); Wielkie tematy (24)

Druga część

JUBILEUSZE, JUBILEUSZ

Pielgrzym z Emaus (31); Ośrodki sacrum w czasach Przymierza: pielgrzymki w Starym Testamencie (31); Rajske miasto, Jerozolima (32); Ośrodki sacrum w czasie Wcielenia (41); Pierwsze cele (41); Pielgrzymowanie chrześcijan (42); Jubileusze, jubileusz (43); Szlaki i historia (45); Z góry i pod górę (46); Homo viator/homo faber (47); Szlaki dziś (47)

Trzecia część

WIELKIE SZLAKI EUROPEJSKIE

DROGI LUDZI I SPOŁECZEŃSTW (53)

Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu (53); Drogi (54); Wyruszać dziś (54); Wyruszać, wiedząc jak (55); Droga Anglików, czyli szlak Sigeryka (55); Droga Francuzów, Hiszpanów i Portugalczyków, czyli szlak Francigena (55); Drogi Niemców, czyli szlak *Annales Stadenses* (56); Droga rzymski Słowian, czyli szlak Słowian (65); Kroki po krokach (65)

OD KRZYŻY IRLANDII DO CANTERBURY (65)

Liść koniczyny i krzyż, zapowiedź szlaku Sigeryka (65)

SZLAK SIGERYKA (66)

Canterbury: początki wędrowki i historii (66); Reims (69); Tournus (71), Mâcon (71); Wielki Święty Bernard (71)

SZLAK FRANCIGENA (72)

Tours (72); Vézelay (73); Autun (74); Conques (75); Cluny (75); Poitiers (75); Paryż (76); Chartres (77); Lourdes (77); Tuluza (78); Saint-Gilles (78)

SZLAK *ANNALES STADENSES* (78)

Od Stade (78); Kolonia (78); Wormacja (79); Strasburg (80); Einsiedeln (80); Drezno, inne miejsce wymarszu (105)

SZLAK SŁOWIAN (105)

Częstochowa (105); Wilno (107); Kraków (107); Kalwaria (108); Praga *caput regni* (108); Welehrad (109); Lewocza (109); Pannonhalma (110); Mária remete (111); Wiedeń (111); Melk (112); Heiligenblut (112); Gurk (113); Maria Saal (113); Maria Wörth (113)

Czwarta część
Z WŁOCH W EUROPIE KU RZYMOWI

PIERWSZA TRASA. OD MONCENISIO (119)

Sakra Świętego Michała (119); Turyn i Calun (120); Święta Góra Varallo (129);
Genua (129); Piza (129); Florencja (130); Siena (133)

DRUGA TRASA. OD ŚWIĘTEGO BERNARDA (134)

Mediolan (134); Opactwo Chiaravalle della Colomba (136); Pawia (136); Fidenza (145);
Parma (145); Reggio Emilia. Madonna della Ghiara (146); Modena. *Domus Clari
Geminiani* (146); Pistoia (146); Lukka (147)

TRZECIA TRASA. OD BRENNERU (148)

Weissenstein (149); Święty Remediusz (149); Święty Zenon z Werony (150);
Krew z Boku Chrystusa w Mantui (151); Bolonia (152)

CZWARTA TRASA. OD TARVISIO (162)

Madonna z góry Lussari. Królowa ludów Europy (162); Patriarchat w Akwilei (163);
Raj między niebem a morzem: bazylika Świętego Marka w Wenecji (163); Matka Boża
Uzdrowienia Chorych (164); Matka Boża w Torcello (164); Wielki Cudotwórca z Padwy
(165); Ferrara (167); Rawenna (167); Madonna Grecka (178); Najjaśniejsza Republika
San Marino (178); Loreto. Święty Domek (179); Asyż i święty Franciszek (179);
Cascia i święta Ryta (180)

PIĄTA TRASA. PRZYBYCIE DO RZYMU ZE WSZYSTKICH TRAS (181)

Bolsena (181); Orvieto (181)

Piąta część
RZYM

TRADYCJA I INICJATYWA LUDU BOŻEGO (193)

Dla uczczenia Boga i wyniesienia wiary (193); Cele (193); Jubileusz (194);
Weronika (195); Wymiar czasowy (195); Obrzędowość gestów (197);
Drzwi i skala (197); Obrzędowość modlitw (198); Trasa w Rzymie (199); Drogi (199)

NAWIEDZENIE SIĘDMU KOŚCIOŁÓW (200)

Bazylika patriarchalna Świętego Piotra (200); Bazylika patriarchalna Świętego Pawła za
Murami (218); Bazylika patriarchalna Świętego Jana na Lateranie (218); Scala Santa
i Sancta Sanctorum (219); Wizerunek Zbawiciela (219); Bazylika patriarchalna Matki
Boskiej Większej (219); Bazylika patriarchalna Świętego Wawrzyńca za Murami (222);
Bazylika Świętego Krzyża Jerozolimskiego (223); Bazylika Świętego Sebastiana
za Murami (223)

SIĘDMIORAKA LITANIA (224)

Bazylika Świętego Klemensa (224); Rotunda Świętego Szczepana (224);
Kościół Świętych Piotra i Marcelina (225); Kościół Świętych Kosmy i Damiana (225);
Kościół Świętych Pammachiusza, Jana i Pawła (225)

DWA HISTORYCZNE MIEJSCA JUBILEUSZOWE (226)

Opactwo przy Trzech Fontannach (226); Bazylika Najświętszej Maryi Panny
na Zatybrzu (226)

Szosta część
KU FINIS TERRAE

Neapol (231); Pompeje (231); Góra Świętego Michała (232); Bari (241); Otranto (243);
Matka Boża z Leuca (243)

Źródła ikonograficzne (247)